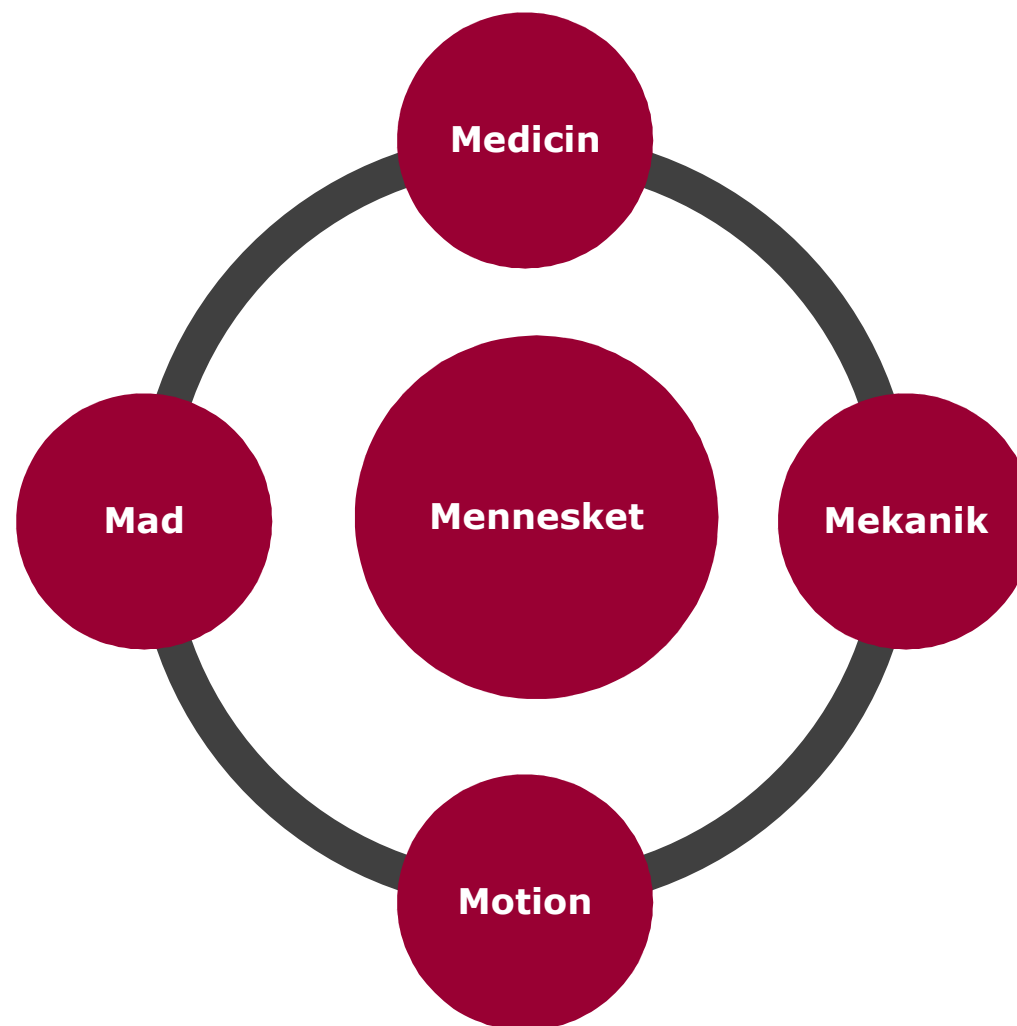

Velkommen til fælles regional udviklingsdag på diabetesområdet

Diabetesbehandling

Hele vejen omkring og sammen med patienten

Diabetes 24:7:365

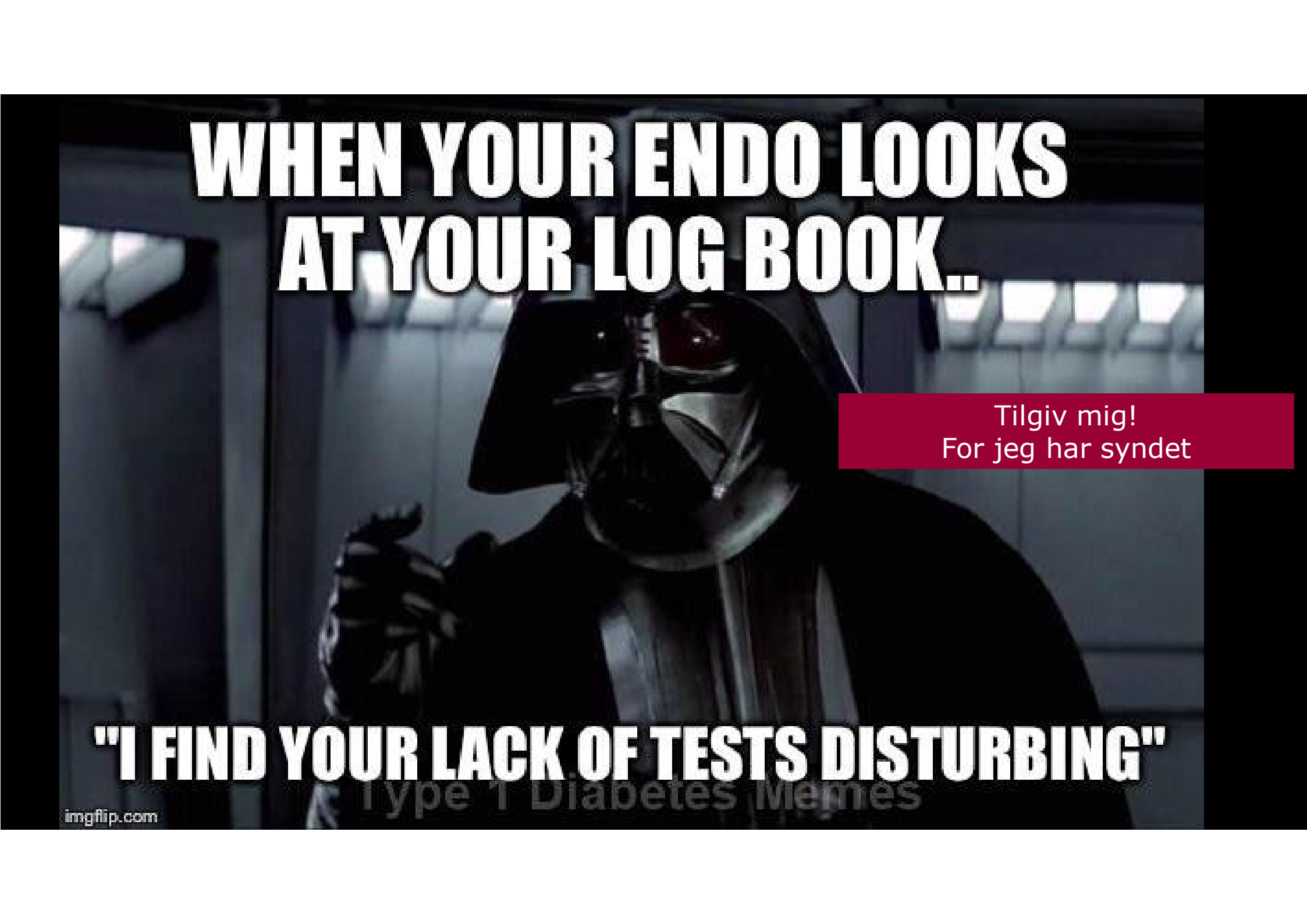
Livet med – mennesket bag

Anne Hvarregaard Mose, udviklingsansvarlig psykolog

Once Upon a Time på diabetesambulatoriet

Sladreproven!

A meme featuring Darth Vader from Star Wars. He is shown from the chest up, wearing his iconic black suit and helmet. He is pointing his right index finger directly at the viewer. The background is a dark, industrial setting with some lights visible in the distance.

**WHEN YOUR ENDO LOOKS
AT YOUR LOG BOOK..**

Tilgiv mig!
For jeg har syndet

"I FIND YOUR LACK OF TESTS DISTURBING"

Hvad vi talte med hinanden om dengang

- Compliance
- Efterrettelighed
- Diabetes er jo en nem sygdom, hvis bare man lige...
- Man skal lære at acceptere diabetes...
- Man skal blive ven med sin diabetes
- Hvorfor gør de ikke (bare), hvad vi siger?

Empowerment (1991)

- En personcentreret model
- Forholdet mellem behandler og patient er demokratisk
- Delt ekspertise
- Det er patienten, der kender sine problemer og behov for læring
- Patienten ses som problemløser og omsorgsgiver. Den professionelle er en ressource.
- Patienter og professionelle er magtfulde

Psykosociale aspekter ved diabetes

2000-
Personen

Psyriske lidelser

2015-
Personen
og diabetes

Diabetes-stress

Følelsesmæssig belastning - forringet egenomsorg
Ved debut og livsbegivenheder

Personen
og...?

?

Every time you go to the
diabetes clinic...

Type 1 Diabetes Memes

Behov for at stoppe op – behov for en ny dialog?

De 10 gyldne spørgsmål

1. Hvorfor kommer du her?
2. Hvorfor følger du ikke mine råd?
3. Hvad forventer du, at jeg skal gøre?
4. Vil du gerne være bedre reguleret?
5. Hvad gør du på en helt almindelig dag?
6. Er der noget, du gerne vil ændre på?
7. Hvilke fordele og ulemper vil der være ved det?
8. Hvad er dine mål?
9. Hvad er min opgave?
10. Hvad kan jeg gøre bedre for at du kommer i mål?

Fremtid

2000-
Personen

2015-
Personen
og diabetes

2022-
Personen og os

Psykiske lidelser

Diabetes-stress

Følelsesmæssig belastning/forringet egenomsorg
ved debut / livsbegivenheder

behandling

forebyggelse

!

Mad og diabetes

Birgit Schelde, diætist

Mad som behandling - kostanbefalinger

1914 Rigshospitalet	1982 Ugeskrift for læger	2022 ADA/EASD/NNR
Dagskost: 5 æg 100 g flæsk 250 g kød 200 g fisk 200 g grønsager 100 g smør 1/3 flaske rødvin og skibsøl	Fikseret/afvejet diæt: Portionssystem og ombytningslister ud fra ordineret insulinregime	Ikke evidens for en ideel mængde kulhydrat, fedt eller protein Fokus på sunde madvarer Individualiseret diætbehandling

Mad som behandling- mål for diætbehandling ved T1DM

Vejledning i sund mad og sunde råvarer mhp at forbedre HbA1c, lipider, BT og vægt

Individualisere ud fra ernæringsmæssige behov, kultur, ressourcer, preferencer.....

Fokus på at matche insulin og mad vha kulhydrattælling og den anvendte teknologi

Fokus på kulhydrat, fedt og proteins glykæmiske betydning ift timing af insulin

The management of type 1 diabetes in adults. A consensus report by the American Diabetes Association and the European Association for the study of diabetes. Holt RIG et al. 2021. Diabetologia

Mad som behandling-hvad gør vi og hvad bør vi gøre?

Individuel diætbehandlings forløb ved debut og efter behov

Kurser i kulhydrattælling, som tilbud og ifm opstart af teknologi

Fremtidens diabetesklinik "Godt fra start med diabetes" : Gruppeforløb modul 2: Mad

Vejlede og undervise i sunde mad-og måltidsvaner teoretisk og praktisk

Teoretisk viden
kobles med
erfaringsbaseret
viden og
færdighedstræning i
et socialt miljø

Hybrid closed loop og kulhydrattælling nuog i fremtiden?

Optimere færdigheder i
kulhydrattælling:

Viden om mængder og typer
af kulhydrat ift mere præcis
kh-indtastning

Timing af insulin ift GI, fedt
og protein

Måske bare annoncere et
måltid?

eller.....

Gøre intet!

Training and support for hybrid closed loop therapy.
Boughton et al. J Diab Sci Tech. 2022:218-223

Mad som behandling i fremtidens diabetesklinik – andre tiltag?

Vores madkompetencer bliver dårligere

Vi spiser mere usundt

Flere og flere overvægtige ptt med T1DM

Hyppigere forekomst af forstyrret spisning blandt børn og unge med T1DM

Store forventninger/krav fra ptt ift individualiseret kost, bæredygtighed, klima, CO2 aftryk, sociale medier mm

Steno Diabetes Center Aarhus

Motion- En faglig tidsrejse -
diabetesbehandling i
fortid, nutid og fremtid

Rakel Ewaldsgaard Johansen MD PhD

Fortid

”min farfar blev indlagt på Hvidøre med type 1 diabetes i 1930. Han blev oplært i max 100 g KH pr dag og udelukkende i meget komplekse forbindelser og dertil masser af motion + 2 x griseinsulin pr dag”

Nutid

Måske kun et begrænset fokus på at få patienter i gang med at dyrke motion???

- på trods af de mange gode effekter.

Eller, det kan i hvert fald være svært at få sat en motionsindsats i gang og at nå at give den rådgivning der skal til i en almindelig konsultation.

Klinik for Atleter med Diabetes ET

Pga. de store udfordringer med blodsukkerregulering under sport ved type 1 diabetes, åbnede "Klinik for Atleter med Diabetes ET" i 2019 i Steno Diabetes Center Aarhus

Ambition

- At støtte atleter med T1DM i at fortsætte med sport
- At hjælpe atleter med at styre blodsukker fluktuationer
- At optimere performance
- At T1DM atleter skal kunne konkurrere på samme niveau som personer uden diabetes

Atlet program

Henvist atlet

1-dags Camp

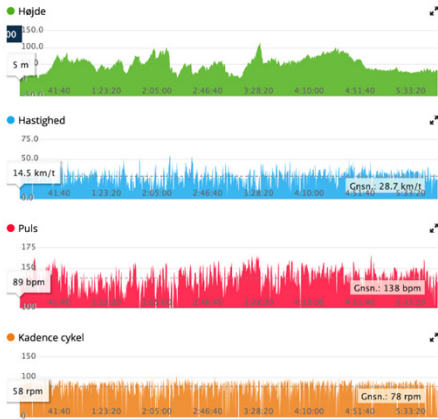
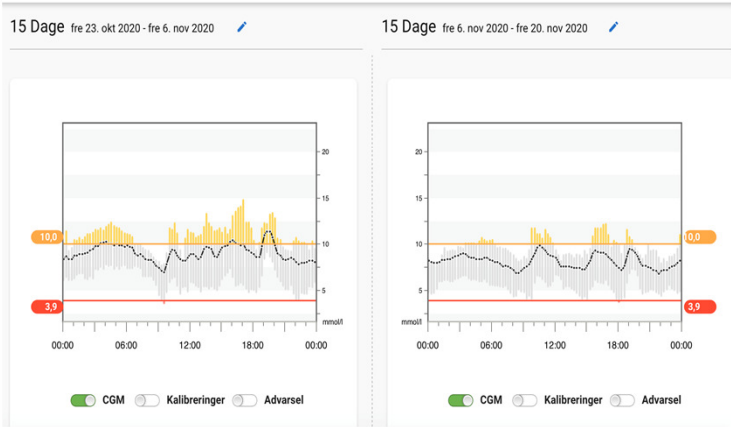
Første konsultation

Optimering kost,
insulin, træning,
teknologi

Fysisk test

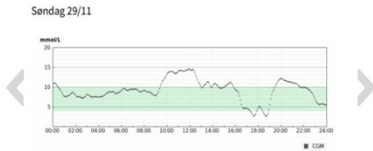
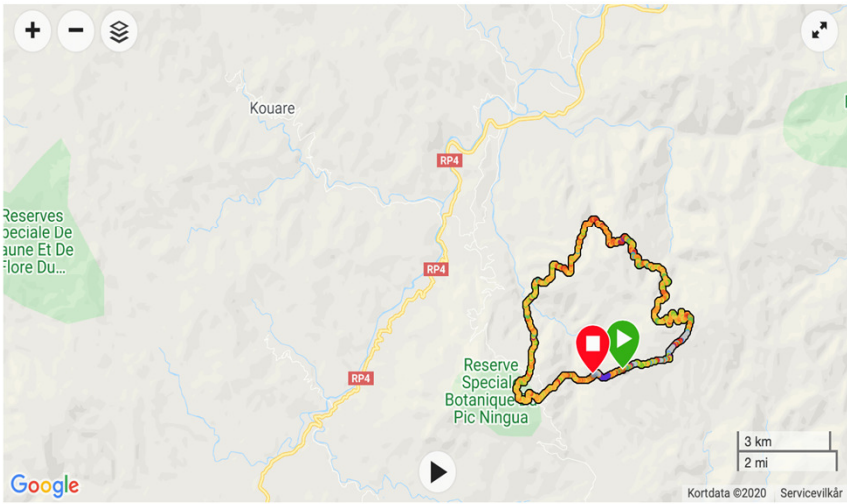
Videokonsultationer
med ugers
mellemrum

Efter et ½ år:
fysisk test,
slutsamtale, PRO
data (start/slut)

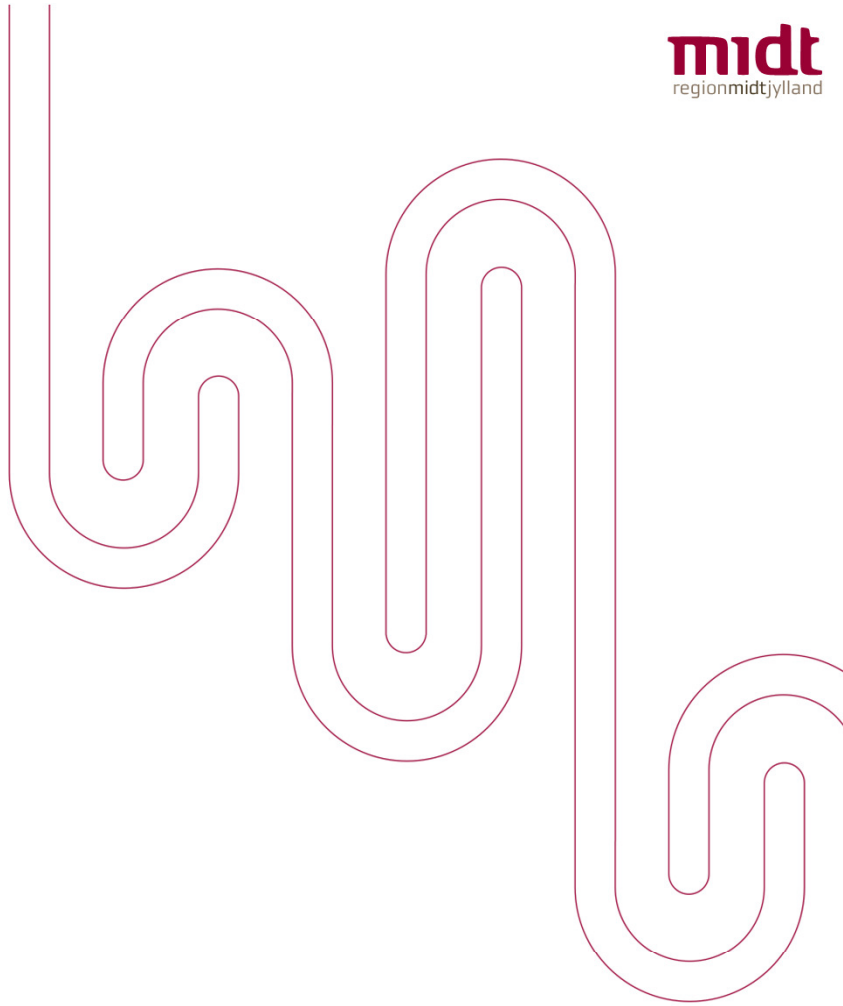
24,54 km Distance
35:16 Tid
41,7 km/t Gennemsnitshastighed
154 m Højdeforøgelse
235 W Gennemsnitlig effekt

Tilføj Rediger Fjern

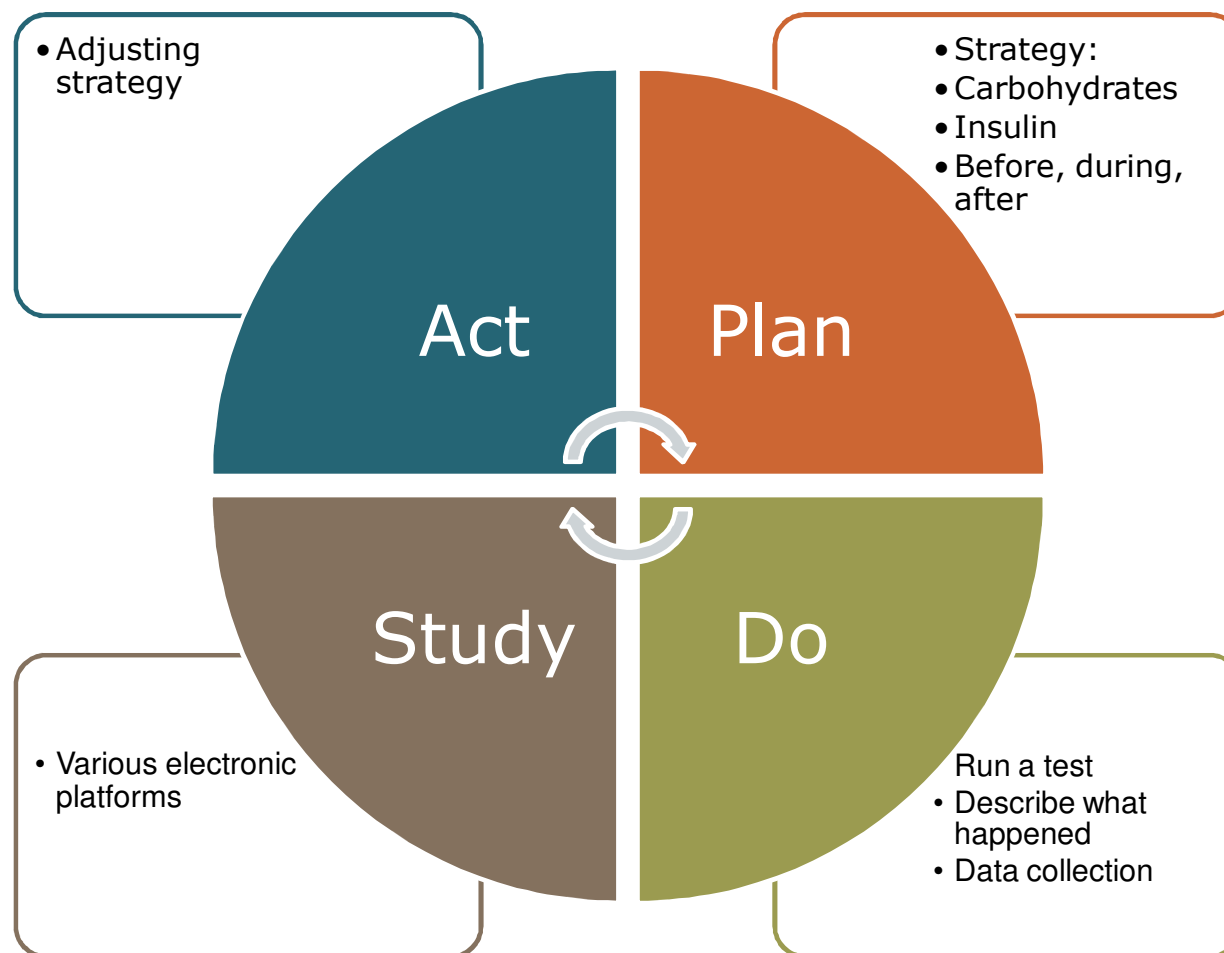

Bemærkninger

ca. 45g kulhydrater, bg falder hurtigt fra start af, efter tager 2 enheder for at den ikke stiger, samt fuld bolus til måltid 15min efter stop.

The PDSA

Motionstilbud

MOTION OG DIABETES

Motionstilbud til personer med type 1-diabetes

Dyrker du motion eller har du lyst til at komme i gang? Og vil du gerne hvad styr på dit blodsukker, når du er aktiv?

Steno Diabetes Center Aarhus og Klinik for atleter udbyder nu hold for personer med type 1-diabetes, som gerne vil have hjælp til at dyrke motion.

Tilbuddet er et 12 ugers træningforløb, hvor du modtager undervisning og vejledning. Du lærer bl.a. at håndtere dit blodsukker, din kost og din insulinbehandling i forbindelse med motion.

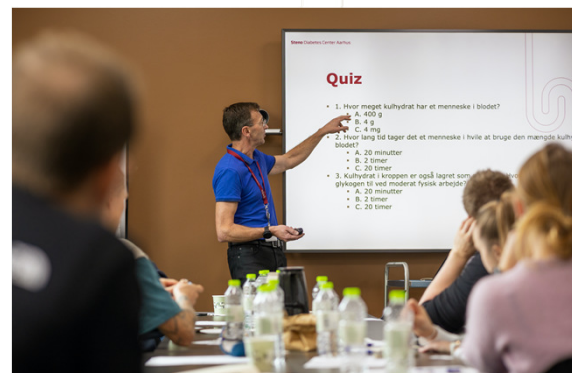
Det er gratis at deltage, og du kan læse mere om tilbuddet samt tilmelding på stenoaarhus.dk.

Aarhus Universitetshospital
Steno Diabetes Center Aarhus
www.stenoaarhus.dk

Tilbud

- Atlettilbud
- Motionstilbud ved type 1 diabetes
- Konsultationstilbud ved type 1 diabetes
- Webinarer/Roadshows/foredrag
- Kursus for fagprofessionelle
- "Mesterlære"
- Forskning

Fremtid

- Fokuserede indsatser, såsom indsatser omkring motion, i en tid med færre faste konsultationer.
- Konsultationer hvor patienterne kommer med dagens agenda og data.
- Indsatser med mere uddannelse og fællesskab.

Medicin og diabetes

Per Løgstrup, overlæge og klinisk professor

Medicinsk behandling: Fortid, nutid og fremtid

Crowd-pleasing appetizers

Fortid: Evidens fra diabetes trials 1985 - 2010

Nutid: Evidens en masse

- Statiner
- SGLT-2
- GLP-1
- PCSK-9
- Finerenon
- Tirzepatide
- osv

2022 Spørgsmål:

Effekter af kombinationsbehandling ?

Ekstrapolation af evidens (off label brug) ?

Behandling styret af optimeret diabetes
klassifikation

Over/underbehandling ?

Økonomi & ulighed i sundhed ?

Komplians ?

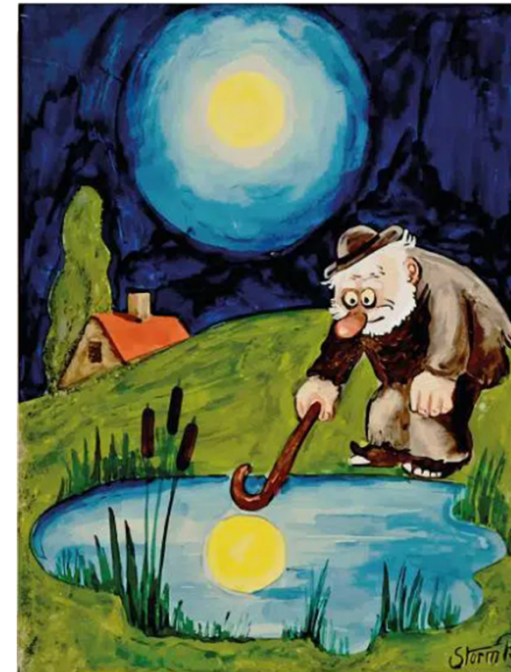
Ensidig fokusering på medicinsk behandling ?

Fremtid 2032

Differentieret behandling gennem
optimeret risikostratifikation ?

Fedme og hyperlipidæmi ud af T2DM
ligningen?

Den demografiske udfordring

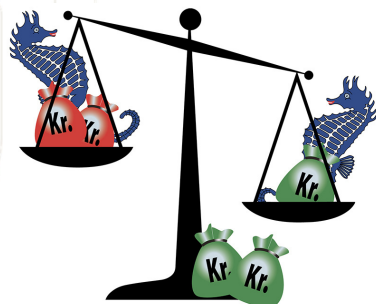
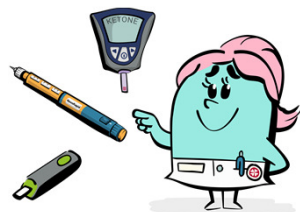
2032: Nye veje

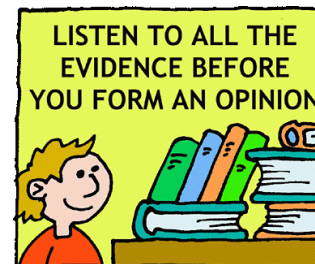
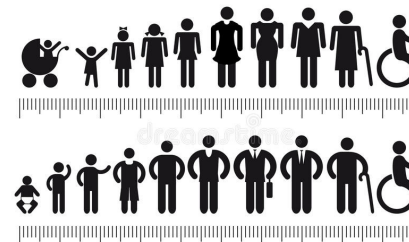
Mekanik = diabetesteknologi

glukosesensorer og insulinpumper

Sanne Fisker, overlæge

- Hvem
skal tilbydes teknologi
- Hvilken
teknologi skal bruges
- Hvorfor
fordele ulemper
- Hvornår
er det særlig vigtigt
- Hvor længe
skal teknologien bruges
- Hvordan
får vi råd

Behovstyret diabetesbehandling, også for teknologi

- *Patientbehov* – fleksibilitet, ønske til målesystem, ønske til insulinbehandling, mulighed for sparring, etc.
- *Behandlerbehov* – behandlingsmål, adgang til data,
- *Samfundsbehov* – økonomi, prioritering

Projekt- og udviklingsmedarbejdere

